

star

'in okurlarına armağanı...

3

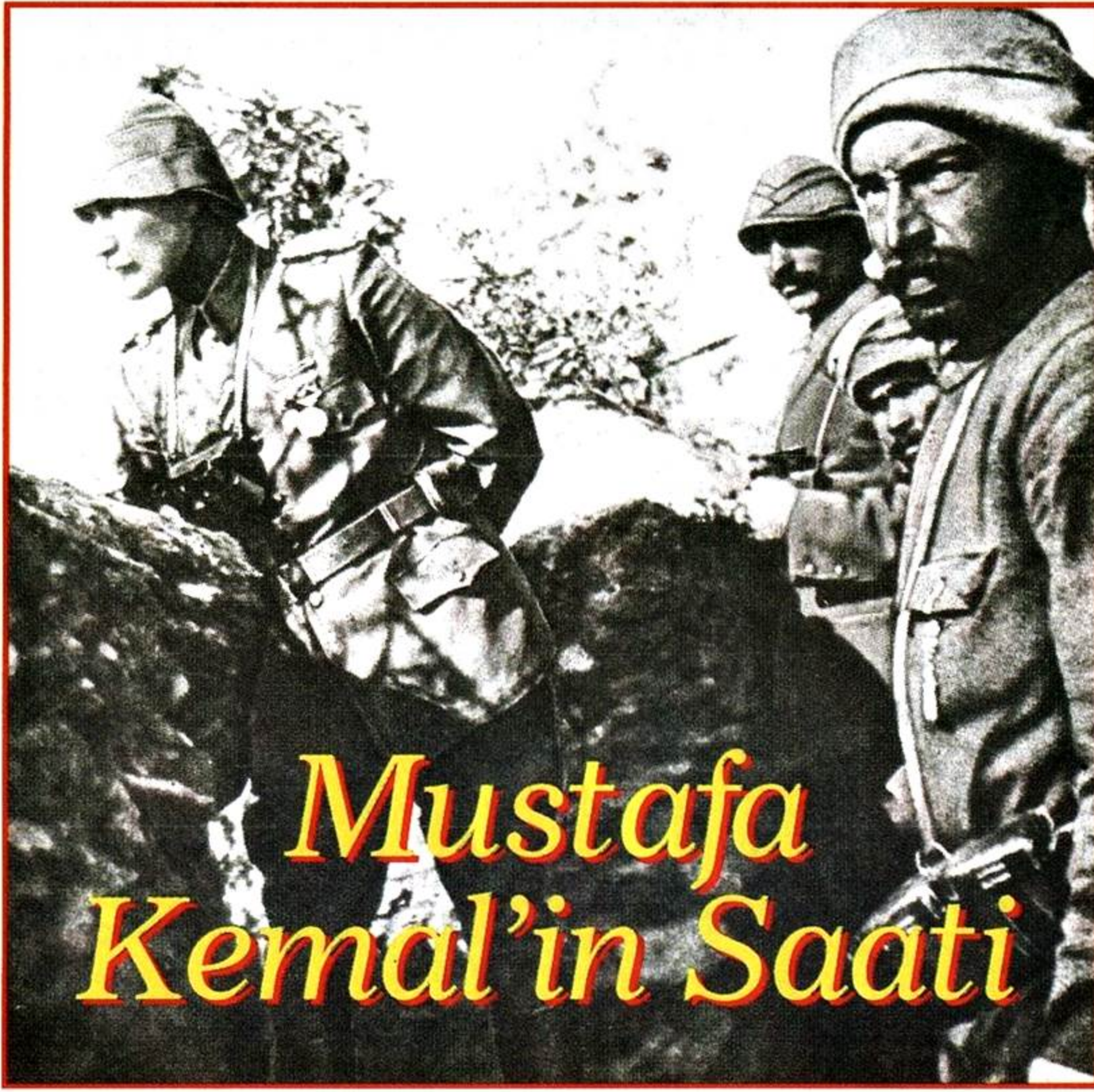
Mehmetçik'e ölümsüzlük
kazandıran zafer

ÇANAKKALE GEÇİLMEZ

YAZAN ve
ÇİZEN

ERSİN
BURAK

Mustafa Kemal'in Saati

tutunmaya çalışan düşmana karşı benim işaretimle süngü hücumuna geçti ve düşmanı denize kadar sürdü. Bu esnada benim göğsüme bir mermi parçası isabet etti. Saatimi kırdı. Bu saat benim canımı kurtardı. Müsaade ederseniz, bugünkü muvaffakiyetin hatırası olarak, bu saati size takdim edeyim, dedi." Sonra saatini çıkardı, Liman von Sanders Paşaya verdi.

"Liman von Sanders Paşa'nın heyecandan titrediğini, gözlerinin bulandığını gördüm. Yürekten, kopan tebrik ve teşekkür hitabeleriyle, Mustafa Kemal Beyin uzattığı saati aldı. Ona karşı kendi (aile markalı) altın saatini çıkardı ve:

"Sizin de, benim pek büyük takdir ve tebriklerimin nişanesini ve büyük muvaffakiyetimizin hatırasını yadettirecek olan şu saatimi kabul etmenizi rica ederim, dedi ve ona kendi saatini verdi."

Kurmay albay Haydar Mehmet (Alganer)

"Süngü hücumu esnasında, Conkbayırı tepesinde onun yanındaydım. Düşmanın şiddetli topçu ateşi başladıktan biraz sonra, elini birden göğsüne götürdüğünü gördüm. Heyecanımı sezen o metin asker, parmağını ağzına götürerek, başını, kaşlarını yukarıya kaldırarak, bana sükut ve sükun işaret etti."

Mustafa Kemal'in göğsüne isabet eden şarapnel misketi, onun saa-

tine çarparak parçalamıştı...

Yarbay Servet Bey (Yurdatapan)

★ ★ ★

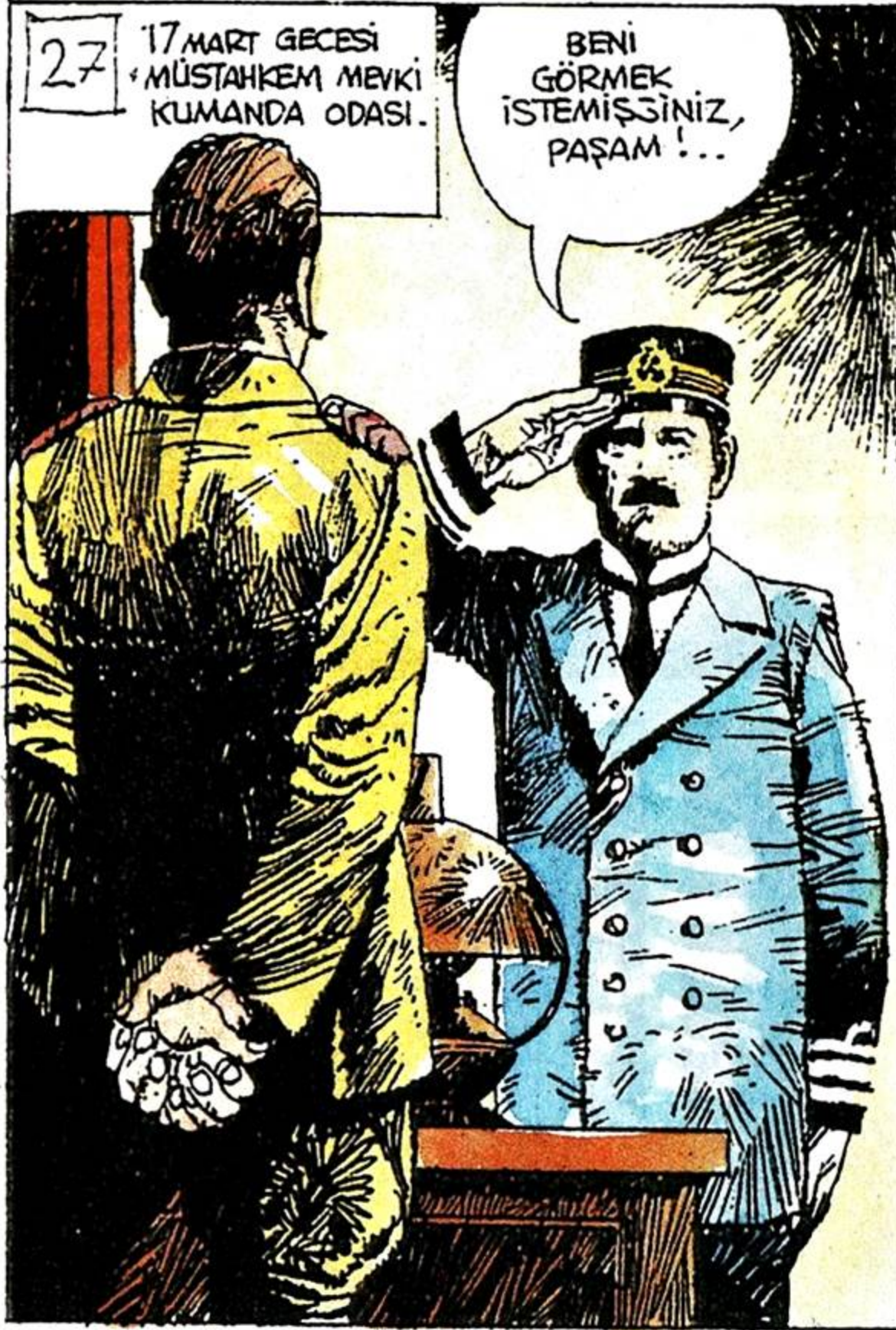
"Akşama doğru Mustafa Kemal Bey, kurmay başkanıyla beraber karargahımıza geldi. Liman von Sanders Paşaya, kendi kumandası altında kendi işaretiyle yapılan piyade süngü hücumu hakkında, ayakta Fransızca izahat veriyor.

Mustafa Kemal Bey:

"-Bütün cephe üzerinde piyademiz, Conkbayırı'nda

17 MART GECE
MÜSTAHKEM MEVKİ
KUMANDA ODASI.

BENİ
GÖRMEK
İSTEMİŞSİNİZ,
PAŞAM !...

OĞLUM, BU
AKŞAM SANA OLDUKÇA
ÖNEMLİ BİR GÖREV
DÜŞÜYOR ...
NUSRET GEMİSİ
İLE BURALARI
MAYINLAYACAK -
SIN !...

MÜSTAHKEM
MEVKİ KUMAN -
DANI CEVAT
PAŞA PARMAGINI
MASANIN
ÜSTÜNE SERİLİ
HARITANIN
ERENKÖY
KÖRFEZİ
ÜZERİNE
BASTIRDI ...

EMREDERSİNİZ
PAŞAM !...

KAÇ TANE
MAYININ VAR,
BINBAŞIM ?...

26 TANE
PAŞAM ...

GÜZEL ...
BUNLARI BU GECE
KARANLIK LİMANA
BİR HAT ÜZERİNE
DÖKEBİLİR
MİSİN ?...

DERHAL
PAŞAM !

KLAVUZ YÜZBAŞI
HAKKI BEY DE HAZIR .
SİZİ NUSRET'TE
BEKLİYOR ...
NE ZAMAN HAREKET
EDEBİLİRSİNİZ ?...

HEMEN HAZIRLIĞA
BAŞLAR, DEMİR
YERİNDEN AYRI -
LIRIZ
PAŞAM !...

GÜÇ BİR GÖREVI YÜKLENMENİN
HEYECANI İLE KUMANDANINI
SELAMLAYAN BU BINBAŞI
18 MART SAVAŞININ KADERİNİ
BİR GECEDE DEĞİŞTİREN
NAZMİ BEY (AKPINAR)'DEN
BAŞKASI DEĞİLDİR ...

NUSRET MAYIN GEMİSİ,
HAREKETİNDEN KISA BİR ZAMAN
SONRA, AKYAR'LAR ÖNLERİNDE
SON MAYINLARINI BİRER BİRER
BOĞAZ'IN KARANLIK SULARINA
BIRAKMAKTADIR ...

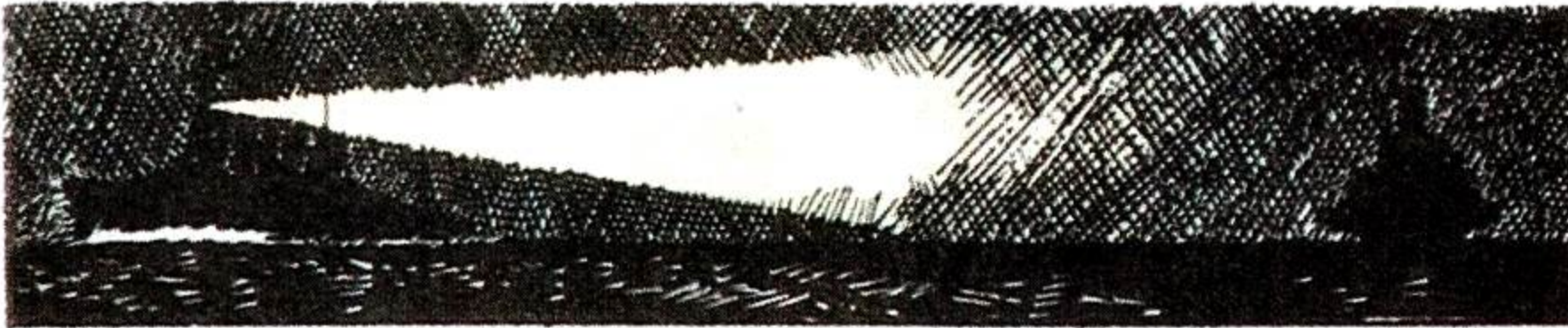
ÇABUK
OLUN
ARKADAŞLAR,
HAREKET
EDİYORUZ!...

AYNI ANDA
DEVRIYE
GEZEN BİR
İNGİLİZ KARA-
KOL GEMİSİ
KUVVETLİ
PROJEKTÖRÜYLE
NUSRET'İN
BULUNDUĞU
BÖLGENİN
DALGALI
SULARINI
TARAMAK
TADIR ...

BİNBAŞIM ...
İNGİLİZ PROJEKTÖRÜ
BİZE DOĞRU
DÖNÜYOR!...

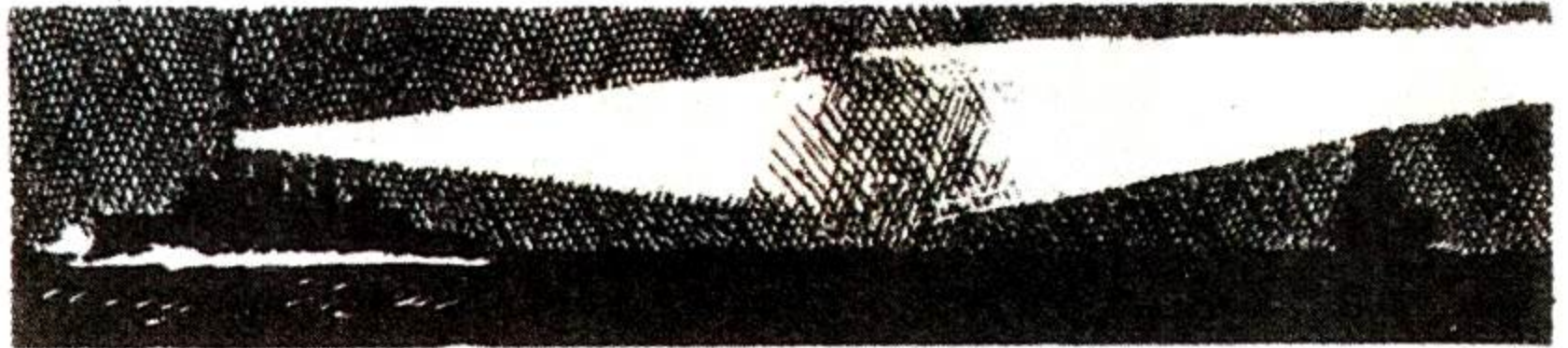

İNGİLİZ GEMİSİNDEN SIKILAN
PROJEKTÖRÜN İŞIK HUZMESİ
CİRPİNTİLİ SULARI YALAYARAK
VAZİFESİNİ BAŞARIYLA
TAMAMLAYAN NUSRET'E
DOĞRU YÖNELMİŞTİR ...

BİNBAŞI NAZMİ BEY, GEMİ KUMANDANI
YÜZBAŞI HAKKI BEY VE TÜM MÜRETTİ-
BAT NEFESLERİNİ TUTMUŞLAR İŞIK HUZME-
SİNİN ÜZERLERİNDE DURA-
CAĞI ANI BEKLEMEDİLER.

YAKALANIRSAK
KURTULMA OLANA-
ĞIMIZ YOK,
BİNBAŞIM!...

TANRI
BİZİMLEDİR
YÜZBAŞI
HAKKI
BEY!...

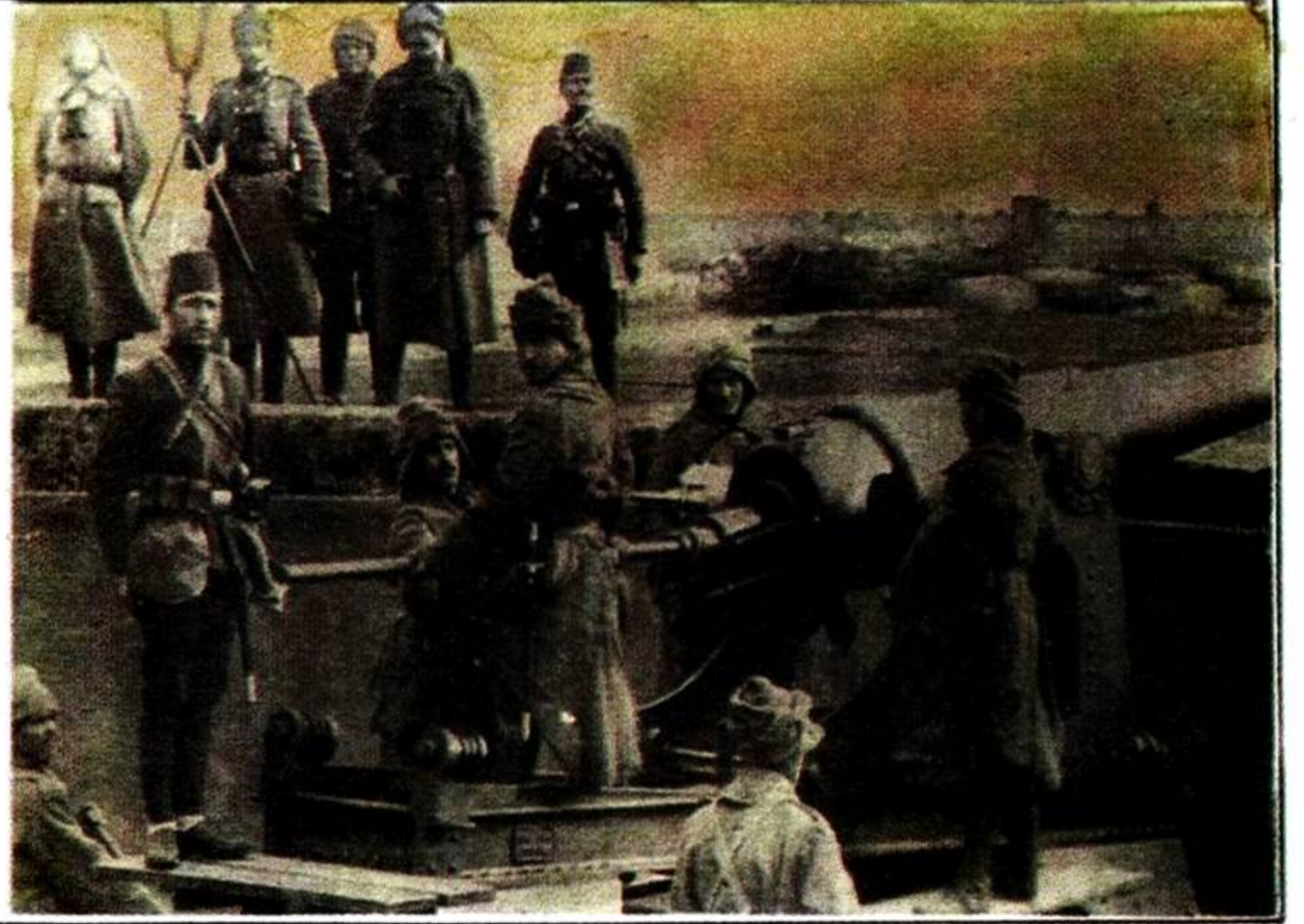

İSTE O AN BİR MUCİZE DOĞDU SANKİ...ANADOLU YAKASINDAN SIKILAN
BİR PROJEKTÖR TAM BU İŞIKLA ÇAKIŞARAK, İNGİLİZ GEMİSİNDEKİ —
LERİN GÖZLERİNİ KAMAŞTIRDI ...

HAYDI ARKADAŞLAR,
BU FIRSATI KAÇIRMAYA-
LIM!... TAM YOL
ÇANAKKALE ...

MLART'İN ONSEKİZİ ...
 GECE DEN BASTIRAN YOĞUN SİS
 SABAHIN İLK IŞIKLARINI GÖRÜR
 GÖRMEZ TEPELERDEKİ TÜRK
 TABYALARINA DOĞRU YÜKSELDİ -
 GİNDE, BOĞAZ KIYILARI AZ
 SONRA TARİHİN EN BÜYÜK
 KAHRAMANLIK DESTANLARINDAN
 BİRİNİ YAŞAYACAK OLAN
 MUHTEŞEM BİR GÜNE
 HAZIRLANMAKTADIR ...

İSTE! ...
 KARA BİR BU-
 LUT GİBİ BOĞAZ
 AÇIKLARINDA
 PEYDAHLANDI-
 LAR, SEYİT! ...

BOĞAZ
 TABYALARININ EN
 GÜÇLÜLERİNDEN
 OLAN RUMELİ
 MECİDİYESİNİN
 NUMARA ERLERİN-
 DEN, EDREMIT'İN
 ÇAMLIK KÖYÜNDEN
 MEHMET OĞLU
 SEYİT, UZUN BİR
 SÜRE KOR GİBİ
 BAKIŞLARINI
 UFKA DOĞRU
 DIKTI ...

HİÇ KORKUN OLMA-
 SIN ALI, GÖRDÜ-
 GÜN BU YÜZEN! ...

...KALELERİ
 BOĞAZIN
 SULARINA
 GÖMECEĞİZ
 ALLAHIN
 İZİNİYLE ...

BİRDEN YER GÖK SARSILDI SANKİ ... SAFLAR HALİNDE, KESİF
 DUMANLAR SAVURARAK BOĞAZ'DAN İÇERİ DALAN ZIRHLILARIN GÖĞE
 YÜKSELEREK ALEV KUSAN TARET'LERİ BOĞAZ TABYALARINI ATEŞE
 BOĞARKEN, DENİZDEN DEV SU SÜTUNLARI YÜKSELMEKTE,
 TEPELERDE DE HİÇ DURMADAN ATEŞLENEN HOWİTZERLER ŞİMŞEK
 ŞİMŞEK ÇAKMAKTA VE SAHİLDEN SAHİLE GÜMBÜR GÜMBÜR
 AKSEDEN TOP SESLERİ KULAKLARI SAĞIRLAŞTIRMAKTADIR ...

30

SAAT
2 SULARI...

ORTALIK
IYICE
KIZISMISA
BENZER,
SEYIT ...

ÖYLE...
ÖN SAFTAKI
FRANSIZ ZIRH-
LILARINI FENA
HIRPALADIK
DOĞRUSU...

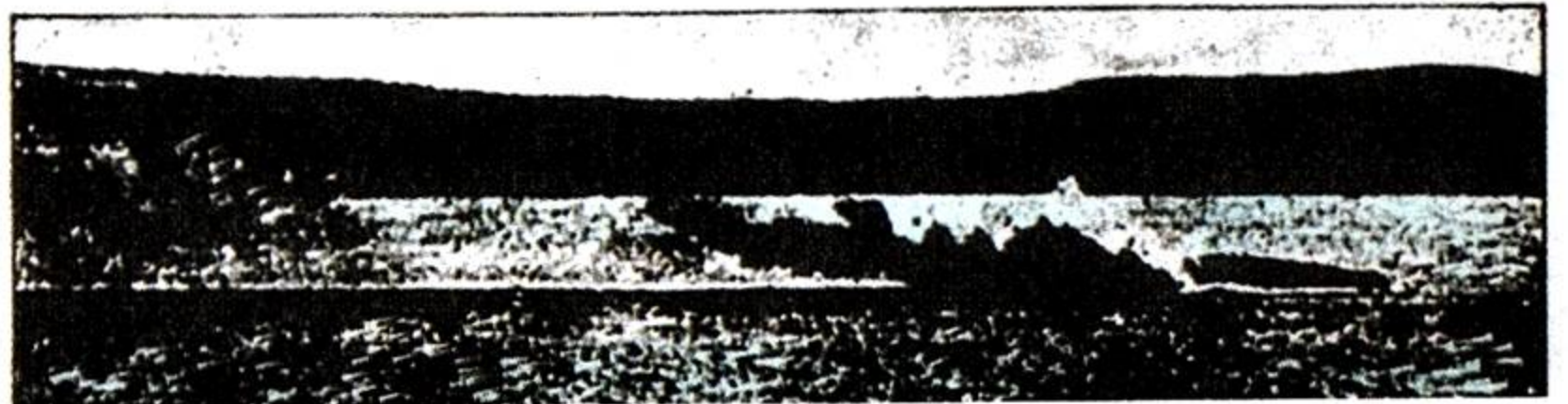
BAK, RICAT MANEV-
RASINA KALKIP,
ARKADAKI INGILIZ
ZIRHLILARINA
YER AÇMAK
İSTİ....

SEYİT DAHA
SÖZÜNÜ BİTİREME-
DEN YAKINDA PATLAYAN
BİR BOMBA MECİDİYE
TABYASININ ÜSTÜNE
YAĞMUR GİBİ KUM
VE TOPRAK YAĞDIRDI...
HEMEN ARDINDAN
BATARYA KUMANDANI
HİLMİ BEYİN GÜR
SESİ DUYULDU...
HİLMİ BEY MESAFE-
SİNİ KESTİRMİŞ
OLDUĞU **BOUVET**
ZIRHLISI İÇİN
SABİRSİZLANMAK -
TADIR...

TEES

BROW

ARKA ARKAYA ÜÇ İSABET ALAN ZIRHLININ DİREK VE BACALARI
PAMUK ATAR GİBİ ALLAK BULLAK OLMUŞTU... RUMELİ
MECİDİYESİNİN 38,5'LUK TOPU BOUVET İÇİN SON KEZ
GÜRLEDİ... MÜTHİŞ BİR TARRAKA ... GÜVERTELERİ HAVALARA
UÇAN KOCA ZIRHLI 640 KİŞİLİK MÜRETTEBATI İLE
SÜRATLE YAN YATIP, İKİ DAKİKA İÇİNDE BOĞAZIN
KARANLIK SULARINA GÖMÜLDÜ...

NUSRET'İN DÖKTÜĞÜ
MAYINLAR VE GÜN BOYU
DEMIODE TOPLARLA, DEV BİR
FİLOYA GÖZ AÇTIRMAYAN
KORKUSUZ TABYALARIMIZ...
BOUVET, INFLEXIBLE,
IRRESISTIBLE VE GAULOİS
GİBİ GÜÇLÜ ZIRHLILARI
SAAT 5 SULARINDA
SAF DIŞI BIRAKMIŞTIR...

TÜRK KUMANDANLARI BİR
TEPENİN ÜZERİNDEN SAHİLİ
ATEŞE BOĞARAK, BİRER BİRER
UZAKLAŞAN DÜŞMAN
GEMİLERİNİN SON...

...ATIŞLARINI SEYRETMEKTE-
DİR. KAVIPLARI İLE ÖZLÜTÜLÜ
ZAFERİ İLE GURUR DOLU
CEVAT PAŞA, BUĞULLU
GÖZLERİNİ BİR AN
YUMDU...

GİDİYORLAR...
GEÇMEDİLER,
GEÇEMEYE -
CEKLER!...

AYNI ANDA
DENİZ ÜZERİNDE
ZIGZAGLAR
YAPAN 12950
TONLUK OCEAN
ZIRHLISI
30'LUK TOPLA-
RINI RUMELİ
MECİDİYESİNE
DOĞRU
ATEŞLEDİ...

RUMELİ TABYASININ
CEPHANELİĞİNDE
MÜTHİŞ BİR
İNİLAK...

AZ SONRA TABYAYI SARAN TOZ
DUMAN VE YIKINTILARIN ARASINDAN
GENÇ BİR ADAM GÜÇLÜKLE KENDİNİ
TOPARLAYARAK AYAGA FIRLADI. YÜZÜ
BARUT DUMANINDAN KARARMIS, GENİŞ
VE GÜÇLÜ ADELELERİNİ SARAN
ASKER ELBİSELERİ DE PATLAMANIN ŞİD-
DETİNDEN YER YER PARÇA PARÇA
OLMUŞTU. BU GENÇ ASKER MEHMET
OĞLU SEYİT'TİR...

SEYİT BİR AN ALEV GİBİ YANAN BAKIŞLARINI DENİZE DOĞRU ÇEVİRDİĞİNDE OCEAN ZIRHLISI KARAYA İYİCE SOKULMUŞ SAHİLİ ATEŞE BOĞMAKTADIR. SEYİT, ÖNCE ZIRHLIYA, SONRA TOPA VE YERDE YATAN 215 OKKALIK (276 KİLO) MERMİYE BAKTI...

GAYRET
ALİ !..

SEYİT VE ALİ MERMİYİ
NAMLUYA SÜRÜP KAMASINI
KAPADILAR. SEYİT, NAMLU-
YU İNGİLİZ ZIRHLISINA
ÇEVİRDİ ...

BİR BESMELE
ÇEKİP, TOPU
ATEŞLEDİ...

35'5' LUK
TOPTAN
ATESLER İÇİN-
DE SAVRULAN
GÜLLE,
ZIRHLININ
AZ AÇIĞINDA
DEV BİR
SU SÜTUNU
HAVALAN-
DIRDI ...

UZUN
DÜŞTÜ,
SEYİT !..

YA ...
BİSMİLLAH ...

BRAAW

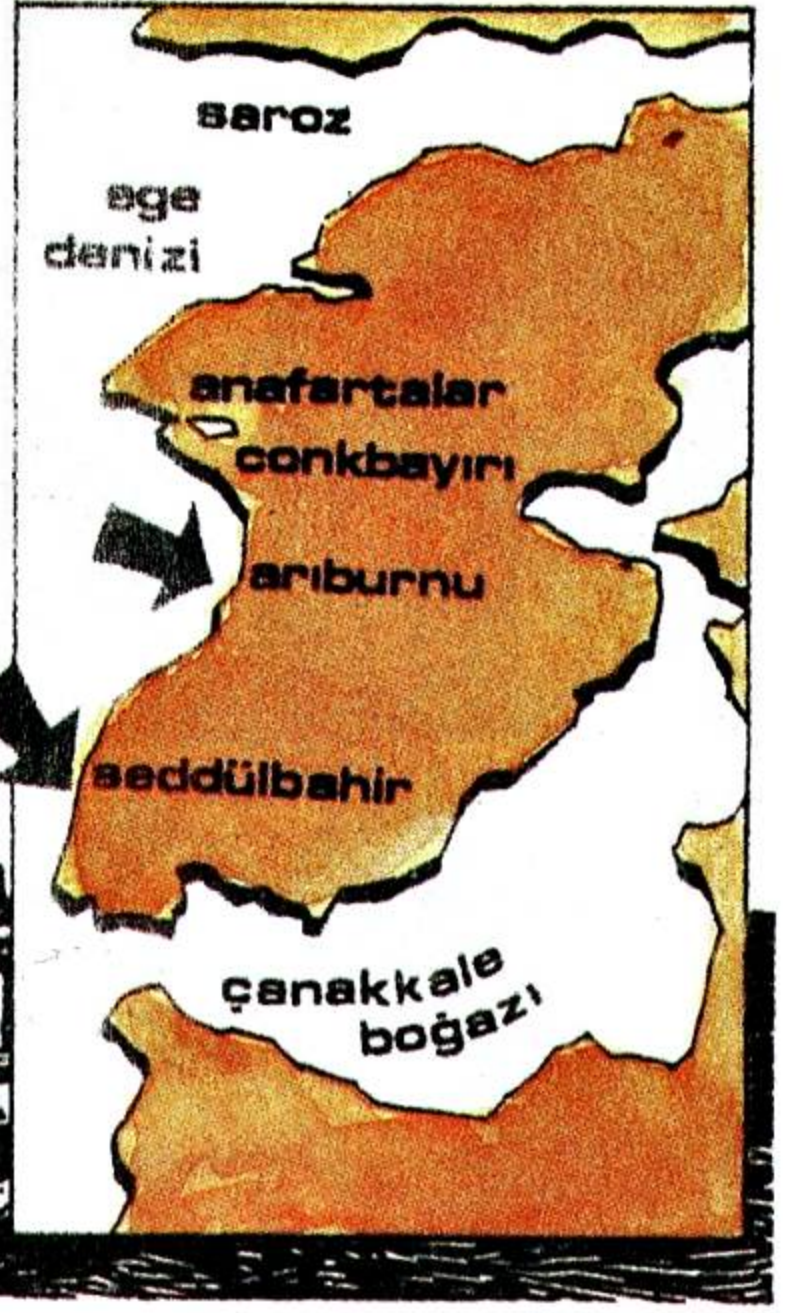
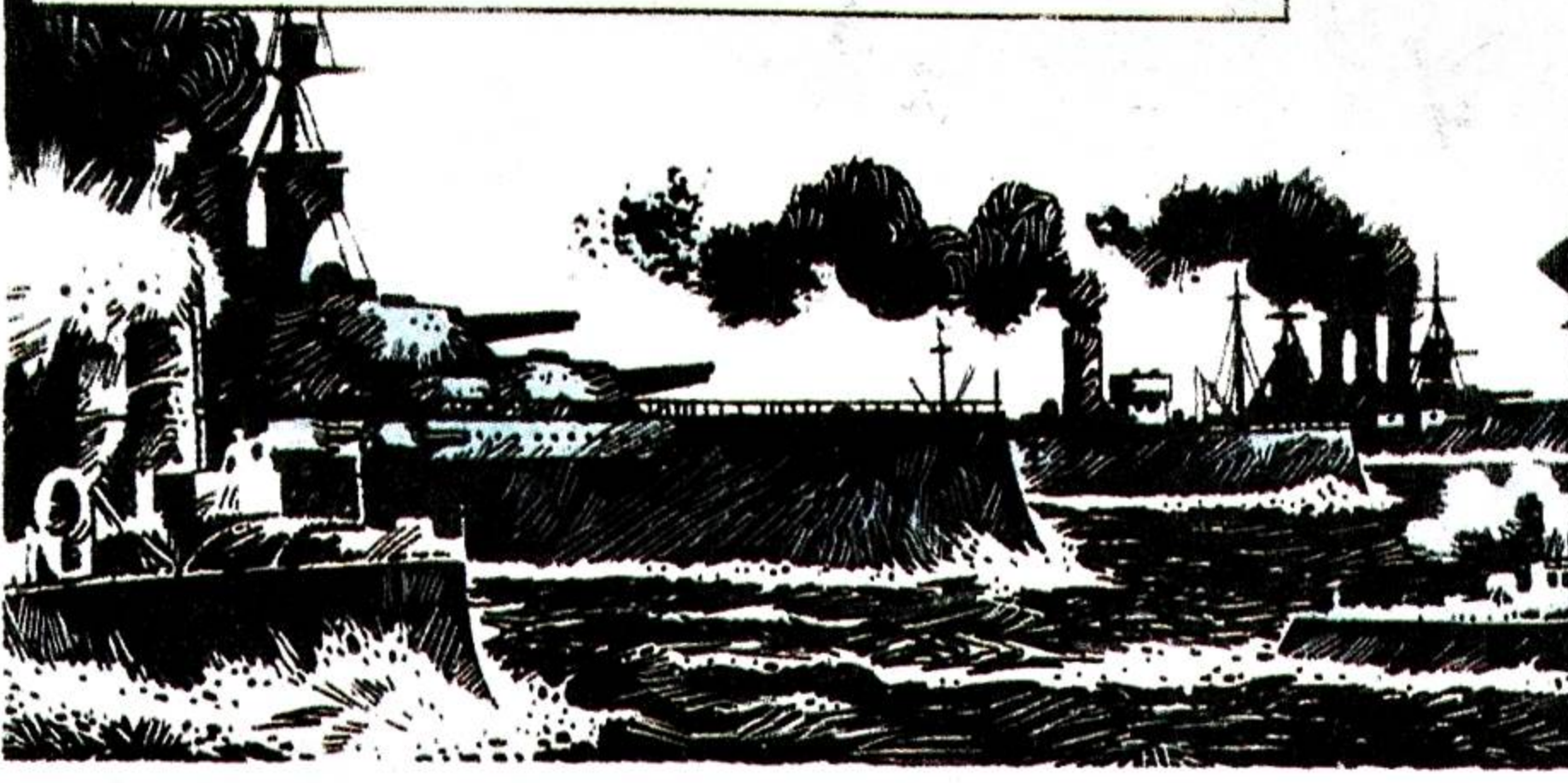
VURDUN ONU
SEYİT !..

SEYİT, GÖZLERİ
YAKAN KESİF
BARLUT DUMANI
DAĞILDIKTAN
SONRA BİR İKİNCİ
GÜLLEYİ DE
SIRTLAYIP NAMLUYA
SÜRDÜ ... BU DEFAKI
DE KISA DÜŞMÜŞTÜ...
SEYİT, TÜM GÜCÜNÜ
TOPLAYIP ÜÇÜNCÜ
KEZ AĞIR GÜLLEYİ
SIRTLADI. TOPA
TAŞIDI, NAMLUYA
SÜRDÜ, KAMASINI
KAPADI ... TOPU
ATEŞLEYEN İPE
HIZLA ASILDI ...

ZIRHLININ KIÇ
TARAFINDAKİ SU
KESİMİNDE
MÜTHİŞ BİR PAT-
LAMA ... DÜMEN
TERTİBATI BERHA-
VA OLAN OCEAN
ZIRHLISI, SÜRATLE
YANA YATIP GENİŞ
DAİRELER ÇİZDİK-
TEN SONRA GECE
YARISINA DOĞRU
TRUVA AÇIKLARIN-
DA SULARA
GÖMÜLDÜ ...

25 NISAN SABAHİ SAAT 4 SULARI...

LİMNİ ADASINDAN HAREKET EDEN MUHTEŞEM BİR FILONUN KORUYUCULUĞUNDA AĞIZ AĞIZA ASKER DOLU NAKLİYE GEMİLERİ VE ÖZEL ÇIKARTMA ARAÇLARINDAN OLUŞMUS YÜZLERCE TEKNE GELİBOLU YARIMADASI AÇIKLARINDA BELİRDİ ...

AZ ZAMAN SONRA...İNGİLİZ, FRANSIZ, YENİ ZELANDA'LI, AVUSTURALYA'LI, HİNDİSTAN'IN GURKA VE SİH'LERİ VE AFRIKA'NIN ZUAV'LARI GİBİ ÇEŞİTLİ ULUSLARDAN DERLENMİŞ BİNLERCE GENÇ ASKER, GENERAL İAN HAMILTON'UN KUMANDASINDA, ARIBURNU VE SEDDÜLBAHİR KUMSALLARINA BİR SEL GİBİ AKTILAR ...

ARTIK GELİBOLU TOPRAKLARI, BOĞAZ BOĞAZA SAVAŞAN YARIM MİLYON GENÇ İNSANIN TAM 259 GÜN BOYU KANLARI İLE SULANACAK BİR KAHRAMANLIK DESTANINA HAZIRLANMAKTADIR. 18 MAR GÜNÜ ÇANAKKALE BOĞAZI'NI AŞMA UMİDİNİ YITİREN SALDIRGANLAR TÜM GÜÇLERİ İLE GELİBOLU YARIMADASINDADIRLAR ... - DEVAMI VAR -

25 NISANDA
ARIBURNU' DA
İNGİLİZLERİN
AYNI GÜN
SEDDÜLBAHİR'DE
FRANSIZLARIN
AÇTIĞI KANLI
CEPHELER,
TEMMUZ AYININ
SON GÜNLERİNE
KADAR TÜM
DEHŞETİ İLE
SÜRDÜ ...

SALDIRGANLARIN
DONANMA TOPLARI VE
UÇAKLARLA DESTEKLENEN
GÜÇLÜ VE MODERN
SİLAHLARINA KARŞI
MEHMETÇİK ÇIPLAK ...

...GÖĞSÜNÜ SİPER.
EDEREK, KARŞI
SÜNGÜ HÜCUMLA -
LARIYLA BU
SALDIRMALARİ
DURDURDU ...

AMA SIRTLAR,
TEPELER VE
SİPERLER HEM
TÜRK ŞEHİTLERİ
HEM DE
DÜŞMAN
ÖLÜLERİ İLE
TAŞI
DURDU ...

GENERAL HAMILTON :

GELIBOLU'DA
KESİN BİR
SONUCA
GİDİLEBİLMESİ
İÇİN
ÜÇÜNCÜ
BİR CEP-
HENİN
AÇILMASI
GEREK-
LİDİR ...

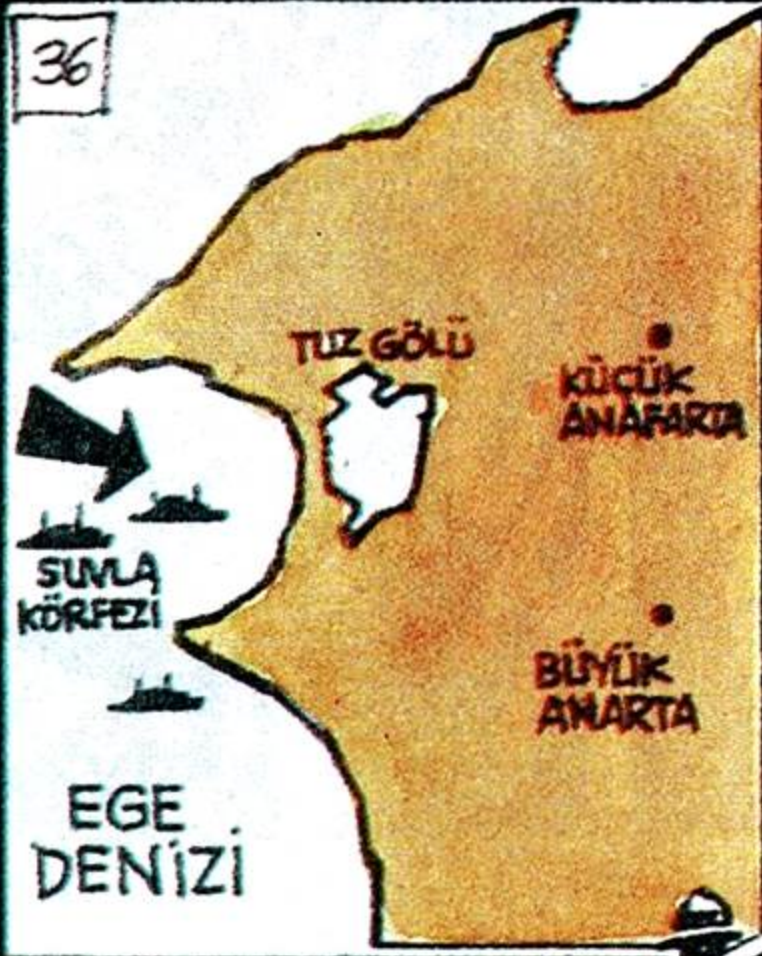

TUZLA
HAVZASI
YENİ CEPHE
İÇİN İDEAL
BİR
YERDİR ...

KUVVELERİ-
MİZ KEMİKLİ
BURNUNDAN
İLERLEYİP
ANZAK'LARLA
BİRLEŞTİ-
GİNDE ...

... YARIMADAYI EN
DAR YERİNDEN
KESİP TÜRKLERİ
ATEŞ ARASINA
ALMALIYIZ ...

6 AĞUSTOS SABAHI ÖZEL OLARAK GETİRİLMİŞ TEKNELER TUZLA KÖRFEZİ SAHİLLERİNE KUM GİBİ ASKER DÖKMEKTEDİR... ÜÇ PARTİ HALİNDE SAHİLE BOŞALAN İNGİLİZ ASKERLERİ ZAMAN ZAMAN KARŞILASTIKLARI KESİF ATEŞ ALTINDA, DÜZENSİZ BİR ŞEKİLDE TEPELERE DOĞRU İLERLEMELİDİR... TUZLA HAREKATI MÜTTEFİK HARP GÜCÜNÜN GELİBOLUDAKİ SON MACERASIDIR...

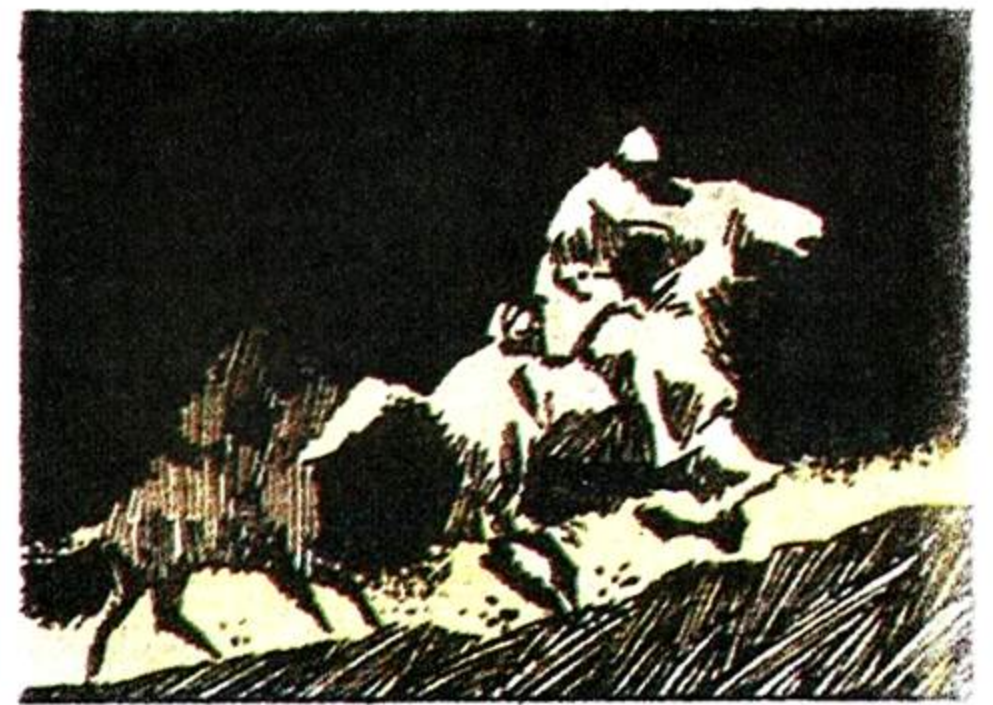
SAVIBAYIR'DAN TEKKE TEPEYE UZANAN HAT BOYUNCA DEHŞETLİ BİR TÜRK HÜCUMU BAŞLADI...

9 AĞUSTOS SABAHI TEKKE TEPE ZİRVESİNE İNGİLİZLERİN 32 TUGAYINDAN YARIM SAAT ÖNCE VARAN TÜRK BİRLİKLERİ TEPEYE DOĞRU TIRMANAN DÜŞMANI MÜTHİŞ BİR ATEŞE BOĞDU... DÜŞMAN ASKERİ YOKUŞ AŞAĞI GERİ DÖNÜP ÇIL YAVRUSU GİBİ DAĞILDI...

DÜŞMANIN SIVLA LIMANINA DOĞRU KAÇIŞINI ÇAMLI TEKKE'DEN İZLEYEN MUSTAFA KEMAL, AZ SONRA CONKBAYIR'A ULAŞMAK ÜZERE ATINA ATLADI... CONKBAYIRINDAN GELEN HABERLER HIÇTE İÇ ACICI DEĞİLDİR. CONKBAYIRI ZAFER İÇİN MUSTAFA KEMAL'İ BEKLEMELİDİR...

GELİBOLU YARIMADASININ ZİRVESİ VE KİLİT NOKTASI OLAN CONKBAYIRI TEPELERİ VE ETEKLERİ ÜÇ GÜN BOYUNCA SAVAŞIN EN DEHŞETLİ GÜNLERİNİ YAŞAMAKTADIR. 30'AR METRE ARALIKLI SİPERLER İÇERİSİNDE BOĞAZ BOĞAZA DÖĞÜŞEN TÜRK VE ...

... ANZAK ASKERLERİ UYKUSUZ, SUSUZ VE YIYECEKSİZ ARDI ARDINA BİNLERCE ÖLÜ VERMEKTEDİRLER... SİPERLERİN ÖNLERİ VE ARKALARI KURŞUNLANAN VE SÜNGÜLENEN ERLERİN CESETLERİYLE DOLUDUR. DENİZDEN GEMİLERİN ATISLARIYLA DESTEKLENEN ANZAK BİRLİKLERİNİN MAKİNELİ TÜFEKLERİ VE...

TOPLARI TÜRK SİPERLERİNE DURMAKSIZIN ÖLÜM YAĞDIRMAKTADIR. O GECE MUSTAFA KEMAL, BİR KEŞİF GEZİSİNDEN SONRA 8. TÜMEN KABARGAĞINA DÖNDÜĞÜNDE ÖN HAT SİPERLERİNE 2 ALAY DAHA YERLEŞTİRDİ. ÖN SİPERLER TIKLIM TIKLIM ASKER DOLUDUR ...

DÜŞMAN SİPERLERİMİZİ HEDEF ALIRSA BİR FELÂKET OLUR... BİZ DAHA EVVEL DAVRANIP ONLARI TEPELERDEN DENİZE DÖKMELİYİZ...

DÖRT GÜNDÜR UYKU VE DİNLENME YÜZÜ GÖRMEYEN CEPHEDEN CEPHEYE KOŞAN MUSTAFA KEMAL ÇANAKKALE SAVAŞININ DÖNÜM NOKTASINI BELİRLEYECEK OLAN 10 AĞUSTOS SABAHI TAARRUZ EMRİNİ VERMEKTE GECİKMEDİ...

SAAT 4.30 ...

CONKBAYIRI'NİN TÜM CEPHELERİNDE KORKUNÇ BİR SESSİZLİK... GÜNÜN İLK IŞIKLARI, SİPERLERİNDEN BİR KARTAL GİBİ ATILMAYA HAZIRLANAN GENÇ ASKERLERİN KUTSAL YÜZLERİNDE DOLAŞMAKTA, ONLARA ÖLÜMSÜZLÜĞÜ MÜDELEMEDİR, SANKİ...

ASKERLER ... DÜŞMANI BURADA YOK EDECEĞİZ... ÖNCE BEN İLERLEYECEĞİM ...

KOLUMU KALDIRDIĞIMDA HEP BİRDEN İLERİ ATILACAGIZ!...

39

ANAFARTALAR GRUP
KUMANDANI MUSTAFA
KEMAL'IN GÜR SESİ, DALGA
DALGA SİPERDEN SİPERE
YAYILDIĞINDA...

BİNLERCE MEHMETÇİK BİR
ANDA TEK BİR GÖVDE GİBİ İLERİ
DOĞRU ATILDI... ALLAH ALLAH
SESLERİ İLE KOCA GELİBOLU
YARIMADASI KÜKREDİ,
DUŞMAN ÜSTÜNE DOĞRU
TAŞTI SANKİ...

ALLAH ALLAH ALLAH

MEHMETÇİKLER OMUZ OMUZA DALGALAR
HALİNDE YOKUŞ AŞAĞI KOŞARKEN,
PARILDAYAN TÜRK SÜNGÜSÜ
DUŞMANI DEHŞETE DÜŞÜRÜMÜŞTÜ
BİR ANDA...

ALLAH..ALLAH..

RATATATATATATATA

ANZAKLARIN
ÖLÜM KUSAN
MAKİNELİ TÜ-
FEKLERİNİN
KURŞUNLARI
ARASINDA GENÇ
ZABİT **KORİKUT**
BEY, KILICINI İLERİ...

...SALMIŞ, COŞKULYLA ASKERLERİNE
SESLENMEKTEDİR...

HÜCUM
ASLANLA-
RIM!.. GÜN
BUGÜNDÜR!..

DEVAMI
VAR

Gelibolu anıları

“Seddülbahir’de bizim için mutlu anılar yoktu; kimse orasını bir daha görmek istemiyordu. Ama ya arkamızda bıraktığımız insanlarımız?... Bizimle savaşlara öyle neşeyle gelen, yanibaşımızda öylesine kahramanca çarpışan ve şimdi öldükleri yerde çıplak kayalar arasında sonsuza kadar yatacak olan o silah arkadaşlarımız... Hiç kimse Gelibolu’dan ayrıldığına pişman değildi, ama içlerinde çok azı gerçekten buna seviniyordu.”

Üstegmen C. S. Black

“Siperlerden suyla birlikte savrulduk. Engellere tutunmak zorundaydık. Onların üstünde uyuyorduk. Türkler’in durumu da bizden farksızdı. Aramızda konuşulmamış bir ateştes vardı”

Yarbay J. H. Patterson

“Noel günü biraz eğlenmek için karşı tarafa bir konserve et tenekesi attık. Teneke üç dört gün sonra geri geldi. İçine ağırlık olarak taş konulmuştu. İyi bir İngilizce’yle bir kağıda şunlar yazılmıştı: “Gittiğinize üzülüyoruz, sizinle Süveyş’te görüşürüz.” Bizim gitmekte olduğumuz biliyorlardı.”

Er Edwin Pope

